

نوحهء دارکوب

مجموعه داستان

نور دس اعظم

پیشگفتار از: قادر دستار

کتابخانه و اسناد ملی ایران

تهران - ۱۳۹۹

سرشناسه	: اعظم، فردوس، ۱۹۸۴ م.
عنوان و نام پدیدآور	: نوحه دارکوب، مجموعه داستان تاجیکی / نویسنده: فردوس اعظم؛ پیشگفتار از قادر رستم
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۵۰ ص.
شابک	: ۳ - ۸۰۶ - ۲۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸.
وضع فهرست‌نویسی	: فیا.
رصوه	: داستان‌های کوتاه فارسی - قرن ۱۴
موضوع	: Short stories, Persian - 20 th century
شناسه افزودن	: رستم، قادر، مقدمه نویس
رده‌بندی کنگره	: PIR ۸۳۳۴
رده‌بندی دیویی	: ۸ فا ۳ / ۶۳
شماره کتابخانه ملی	: ۶۰۴۲۹۲

نوحه دارکوب (مجموعه داستان تاجیکی)

مؤلف: فردوس اعظم

پیشگفتار از: قادر رستم

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۹

چاپ صدف: ۵۰۰ نسخه

۱۵۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری

نرسیده به خیابان منیری جاوید، پلاک ۱۰۵، واحد ۳ تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.Arvanashr.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۴.....	پیشگفتار.....
۸.....	سفر.....
۱۴.....	شرح واژگان.....
۱۵.....	رقص کبوتر.....
۲۲.....	شرح واژگان.....
۲۳.....	جدایی.....
۲۷.....	شرح واژگان.....
۲۸.....	تابلو.....
۳۳.....	شرح واژگان.....
۳۴.....	نوحه‌ی دارکوب.....
۳۸.....	شرح واژگان.....

پیشگفتار

فردوس اعظم شاعر است، شاعری تازه‌گوی و موفق و تا کنون چند مجموعه شعر از او منتشر شده که با استقبال گرم شعردوستان و شعرشناسان مواجه بوده است.

و این است که در نثر و نثری جای تأثیر شعر و شاعری مشهود است. این امر، تنها اختصاص به فردوس اعظم ندارد، بلکه می‌توان گفت، نثر همه شاعران، چه در گذشته و چه در حال و چه در زبان ما و چه در زبان‌های مختلف عالم، هر آینه تفاوت‌هایی با نثر نویسندگان دارند. البته، تأثیرپذیری از شعر در نثر همه شاعران یکسان نیست، در یکی ممتاز است، در دیگری سطحی و جزئی؛ در نثر این یک احساس زبان و لمس با اشعار شاعرانه است، در نثر آن دیگر دید شاعرانه به محیط و رویدادهای جامعه حس می‌شود.

در اولین مجموعه داستان‌های کوتاه فردوس اعظم، "نوحی دارکوب" که اینک پیشکش خوانندگان می‌شود، نیز دید شاعرانه اولویت دارد؛ چنانکه شاعر فردوس اعظم احساسات و اندیشه خود را که چون درخشش برق حاصل جرقه‌ای لحظه‌ای در قلب و مغز اوست، در قالب واژه‌ها متوقف می‌کند و زندگی جاودانی می‌بخشد، نویسنده فردوس اعظم نیز بیشتر به

لحظه‌های حساس و ممتاز زندگانی شخصیت‌ها توجه می‌کند، آنها را به تصویر می‌آورد و از آنها معنی مطلوب خود را بیرون می‌کشد؛ در داستان‌های کوتاه او وسعت اپیکی را که ویژگی بیشترین آثار نثر بدیعی است، نمی‌بینیم، نقش سوژه نیز در این داستان‌ها کمرنگ است. این معنی برای هر شش داستان کوتاه که این مجموعه را تشکیل داده‌اند، صدق دارد و ضمن خواندن کتاب خود خواننده می‌تواند آن را به وضوح ببیند، از این رو نیازی و ضرورتی برای نمونه آوردن نمی‌بینم.

همه داستان‌های این مجموعه بار اخلاقی دارند، به نوعی به خواننده پند روزگار می‌دهند و این لحاظ پیوندی در میان آنان و حکایات ادب کلاسیکی فارسی، پنجه شکایات سعدی در "گلستان"، می‌توان پیدا کرد. در این حال، سبک نگارش نویسنده تاجیک سبک جدید است؛ او از ادبیات نوین غربی و شرقی بهره گرفته، آن را آهسته، به هم آمیخته، با شگردهای نوین ادبی داستان‌های خویش را خلق کرده است. چنانچه، داستان کوتاه "سفر" با شگرد کاملاً مدرن تألیف شده است. راوی این داستان گلوله تفنگ است که توسط آن شخصیت دیگر داستان، شاعر گشته می‌شود.

نویسنده از زبان این وسیله گشتار، گلوله که جنبش المانگیز و تأسفبرانگیز است، اندیشه‌هایی ابراز می‌دارد که نوع دوستانه و انانیستی هستند و همین تناقض میان وسیله دهشت‌انگیز گشتار و اندیشه‌های انانیستی یکی از واسطه‌های جذابیت داستان شده است که تا آخر خواننده را به خود جلب می‌کند و همین تناقض (پاردوکس) نه تنها در این داستان، بلکه در دیگر داستان‌های کوتاه مجموعه نیز که به گونه‌های

مختلف دیده می‌شود، از مهمترین و برجسته‌ترین عناصر داستان‌آفرینی نویسنده است.

در داستان "رقص کبوتر" تناقض در میان اندیشه تماشایان کاباره و زندگی بیرون از صحنه آنای رقاصه است. در نیمه اول داستان تماشایان کاباره را می‌بینیم که مفتون و مجذوب زیبایی تحریک‌کننده و رقص داربای و شورانگیز رقاصه هستند و در قسمت دوم حکایت سرگذشت و سرنوشت بدستگاه این رقاصه را که مجبور است، برای تأمین زندگی خود و دخترش، خیال فحش را تحمل بکند و در صحنه کاباره برقصد. همین‌گونه تناقض و اختلافها را در میان اهداف افشین و پدرش ("دارکوب")، شخصیت‌های "زنانه گنجشک‌ها" و "جدایی" نیز می‌بینیم. نتیجه‌هایی که نویسنده در توسط آن خوانندگان از خواندن داستان‌های او حاصل می‌کنند، اسباب‌های اخلاقی، اجتماعی و فلسفی است که در گستره جغرافیایی ملی و قومی محدود نمی‌شوند، بلکه برای تمامی جامعه‌های جهانی خاص هستند. این هم نقطه‌ای پیوند دیگری هست که داستان‌های فردوس اعظم را با حکایات در کلاسیکی فارسی گره می‌زند. بیهوده نیست، چنانکه از نام هم شخصیت‌ها پیداست، رویدادهای برخی از این داستان‌ها در کشورهای اروپایی صورت می‌گیرند و مکان رویداد چندی دیگر اصلاً مشخص نیست؛ این امر هم از عمومی شهری بودن پیام‌های نویسنده گواهی می‌دهند.

فردوس اعظم تازه به جاده داستان‌نویسی وارد شده، لیکن نوشته‌هایش شاگردانه نیستند، با دیدی روشن و زبانی شیوا نگاشته شده‌اند. برخی

لغزش‌ها و انحراف‌هایی که در انشایش دیده می‌شود، با حاصل شدن تجربهٔ بیشتر، برطرف خواهد شد...

راهی که می‌رود طولانی است و پرشیب و فراز و در نهایت پرافتخار! برایش بردباری و شکیبایی و توانایی آرزومندم.

قادر رستم

۱۳۹۸

www.ketab.ir